

Koolinoored õpivad looduskaitse rahvaülokoolis.

Koolinoorte Looduskaitse Rahvaülikooli ülesandeks on abistada koole looduskaitse-alase hariduse andmisel, eriti aktiivi kasvatamisel.

Õppeprogrammi koostamisel on lähtutud eesmärgist, et meie kasvav põlvkond väärικalt täidaks NSVL ja ENSV konstitutsiooni nõudeid, teadmisel: NSV Liidu kodanikud on kohustatud hoidma loodust ja kaitsma selle rikkusi. 1978./1979. õ.-a. oli 216 õppurit, s.o. põhiliselt VII ja VIII kl. õpilasi kõigist koolidest.

Õppustel käsitleti looduskaitse üldküsimusi, mõisteid, seadusandlust, ökosüsteemi, metsakaitset, lindude kaitset, "Punast Raamatut" ja anti juhendeid iseseisvaks või kollektiivseks tööks: ornitoloogilised vaatlused, ravimtaimede kogumine, herbaariumide valmistamine ning kodu-uurimine ja nende tööde vormistamine ettekandeks. Õppejõududeks olid nimetatud loodusteadlased, nagu TRÜ prof. E. Kumari, ENSV Metsainstituudi v.-teadur H. Relve, ENSV TA Zooloogia-ja Botaanikainstituudi v.-teadur H. Veromann, Eesti Loodusemuuseumi teadurid V. Kuus ja O. Jaagumäe, ENSV Laste Ekskursiooni- ja Turismi Keskmaja metoodik L. Linnus ja ENSV Looduskaitse Seltsi osakonna juhataja V. Kasemets. Kohalikud lektorid: Viljandi Koduloomuuseumi teadur T. Külm, Metsamajandi vaneminsener M. Vana-toa, Põllumajanduskoondise keskkonnakaitse vanemspetsialist H. Hallemaa, farmatseut H. Sikut ja Rahvaülikooli Nõukogu esimees O. Niinemäe.

Eesmärgil kasvatada noortes armastust ja lugupidamist põllumajanduse - meie kõigi elatajate vastu, toimus 16. märtsil konverents "Kohtumine Viljandi rajoonist pärinevate põllumajandusteadlastega". Siin kõnelesid prof. J. Kuum maaparandusest, prof. J. Lepajõe teraviljakasvatusest, prof. H. Tikk loomakasvatusest ja Polli Katsebaasi v.-teadur E. Pärtel aiandusest - kõik need teadlased pärinevad Suure - Jaani kandist.

Ulatuslik oli 2. veebruaril korraldatud õppeaasta põhiteemat käsitlev konverents "Mets meile - meie metsale".

Selle konverentsi ettevalmistus sai alguse ja mõtte Eesti Loodusuurijate ^{5. sept} poolt Tartus 22. detsembril 1977.a. korraldatud nõupidamise "Eesti metsade taime- ja seene ressursid" resolutsioonist. Selles soovitati võtta uurimisele metsa kõrvalvarud, eeskätt: pihlakas, sarapuu, kibuvits, sinikas, metsmaasikas, vaarikas, jõhvikas, mesimurakas ja pohl ning puud ravimtaimedena. Nende uurimiste teostamiseks saime 1978.a. kevadel ENSV Metsamajanduse ja Looduskaitse Ministeeriumi osakonna juhataja Anu Murru koostatud juhendid metsavarude saagikuse uurimiseks, Need juhendid koos meie rahvaülikooli poolt koostatud nõuannetega uurimiste vormistamiseks

ettekanneteks said koolid ka 1978.a. kevadel. Uurimistööde teostamisel esines ka raskusi, eelkõige möödunud aasta halb ilmastik. Sellest ole-
nevalt ei olnud paljude marjade saagikus normaalne, veega üleujutatud
madalikele ja rabadesse polnud võimalik minna. Nõnda jäid uurimata jõh-
vikas, mesimurakas, mustikas ja sinikas. Kuid oli ka koole, kus trotsi-
des takistusi täideti eeskujulikult võetud kohustusi (Suislepa, Täaksi
8-kl. Kool, Nuia, Abja Keskkool jt.) Innustuseks õppureile oli ka see,
et 1977/78. õ.-a. ~~saadi~~ ^{Saadi} veekaitsealaste uurimistööde eest 10 medalit
Moskva Rahvamajanduse Saavutuste Näituselt.

Uurimustöö kokkuvõttena toimusid konverentsiks " Mets meile -
meie metsale " valmis 19 uurija ettekanded 12 teemal.

Parimad tööd eksponeeritakse Moskva Rahvamajanduse Saavutuste Näi-
tusel Noorte Naturalistide Paviljonis. Need on:

"Pohl" (G. Kalmus - Suislepa 8+kl.K.), "Pihlakas" (T. Johani - J.
Köleri nim. Viljandi IV KK.), "Kibuvits" (A. Kukk - Täaksi 8-kl.K.),
"Sarapuu" (P. Nurk - Nuia KK.), "Kadakas" (M. Palo - Paistu 8-kl.K.),
"Kask" (K. Helves - Viljandi V KK.), "Pärn" (E. Gregor - Suure-Jaani KK.),
"Mänd" (L. Blumberg - Viljandi II KK.), "Kuusk" (A. Reidla - J. Köleri
nim. Viljandi IV KK.), "Metstaimedega värvimine" (G. Mägi - Paistu 8-kl.K.),
Lisaks veel varemvalminud tööd: "Maaparandus" (H. Priks - Puiatu 8-kl.K.),
"Ondatra" (I. Animägi J. Köleri nim. Viljandi IV KK.).

Mitmed tööd esitati ka vabariiklikule bioloogiaolümpiaadile:
"Toomingas" (V. Rebane - C.R. Jakobsoni nim. Viljandi I KK.), "Maitsetai-
med" (E. Pöder - Abja KK.), "Kadakas" (A. Annist - Kalmetu 8-kl.K.) jt.
"Üleliidulise Pioneeride ja Koolinoorte Ekspeditsiooni " Minu Kodumaa
NSV Liit" vabariiklikul koolinoorte koduüuriate konverentsil 21.-22. ap-
rillini Tartus ~~esitati~~ ^{esitati} ~~kirjalikult~~ ^{ette}.

"Vesi - meie elataja" (J. Tätte - Puiatu 8-kl.K.), "Pärn olevikus
ja minevikus" (Ü. Roosalu - Suure-Jaani KK.), "Kibuvits" (M. Stein - J.
Köleri nim. Viljandi IV KK.) ja "Pihlakas" (T. Korts - J. Köleri nim. Vil-
jandi IV KK.).

15. mail toimub preemia-ekskursioon neile, kes edukalt koostasid
uurimustöid või olid parimad H. Veremanni poolt korraldatud viktoriinis
"Kas tunnend neid linde?" Ekskursioonil tutvutakse Põlva rajooni maastiku-
hoolduse ja muude looduslike vaatamisväärsustega.

On alanud ka ettevalmistused järgneva õppe - aasta uurimustega tee-
mal: "Minu kallis kodukoht."

O. Niinemäe
Orest Niinemäe

Koolinoorte Looduskaitse
Rahvaülikooli Nõukogu esimees